

Tinghellan

Ein óheftur banki...

Hvør skuldi ólukkan verið av tí, at ein útlendskur banki hevði 30 ella 40 prosent av føroyska fíggingarmarknaðinum? Ein banki, sum ikki hevði havt tilknýti til politiska maskinariíð og ongi familjubond ella vinarbond hevði til nakra fyrirøku í landinum? Hvør skuldi ólukkan verið?

Taka føroyingar út í heim...

Hvør skuldi ólukkan verið av at ein útlendskur banki við sterkum kapitali í rygginum og breiðum herðum at bera váðan við, hevði stóran marknaðarpart í landinum? Eitt bankasamtak við stórum og framkomnum deildum til produktmenning og aðrar service-funksjónir? Ein stór útlendsk vinnueind, sum fer at gera sítt til at taka føroyingar út í heimin og tekur heimin til Føroya?

Eru útlendskir bankar fa

Tinghella

Hermann Óskarsson

Vandin fyri monopolisering er altíð til staðar um ein ella tveir bankar fáa ov fast tak á marknaðinum, og tað er støðan, uttan mun til hvør ið eigur bankan. Útlendingar eru ikki verri enn onnur fólk

Ikki var ætlanin at gera stórt meira við hetta málið um einskiljingina av Føroya Banka, tí sum eg skilji er hetta eitt »fait accompli« – eitt avgjørt mál. Men eg kann kortini ikki lata tað standa ósvarað, at tað skuldi verið heimsmet, um ein fremmandur banki fekk helvtina av føroyska fíggingarmarknaðinum.

Í fyrsta lagi eigur Føroya banki ikki helvtina av føroyska fíggingarmarknaðinum longur, men onkustaðni millum 30 og 40 prosent av marknaðinum.

Í øðrum lagi var eg so heppin, at ein lesari gjørdi meg varugan við, at í Estlandi eigur ein einstakur svenskur banki 50 prosent av øllum innláns og útlánsmarknaðinum. Hetta kannaði eg uttan hóvasták á internetinum, og tá kom eg eftir, at útlendskir banka sita á einki minni enn 90 prosentum av øllum

fíggingarmarknaðinum í Eystlandi, Litava, Ungarn og Slovakia. Ikki smáting.

Í Eysturevropa eiga útlendskir bankapengar samanlagt 60 prosent av fíggingarmarknaðinum, og í Suðuramerika er útlendski marknaðarparturin eins stórir. Í Mexico eru 70 prosent av bankavirkseminum á fremmandum hondum, í Kili 60 prosent, og í Argentina og Peru er útlendski ognarparturin um 55 prosent.

So í fyrsta lagi hevði ein útlendskur keypari í Føroya banka bara fingið millum 30 og 40 prosent av føroyska marknaðinum. Í øðrum lagi var hetta langt frá heimsmet.

Ikki nóg mikið við tí. Rætti spurningurin at seta er heldur hesin – hvør skuldi ólukkan verið av tí, at ein útlendskur banki hevði 30 ella 40 prosent av føroyska fíggingarmarknaðinum? Ein banki, sum ikki hevði havt tilknýti til politiska maskinariíð og ongi familjubond ella vinarbond hevði til nakra fyrirøku í landinum? Hvør skuldi ólukkan verið?

Hvør skuldi ólukkan verið av at ein útlendskur banki við sterkum kapitali í rygginum og breiðum herðum at bera váðan við, hevði stóran marknaðarpart í landinum? Eitt bankasamtak við stórum og framkomnum deildum til produktmenning og aðrar service-funksjónir? Ein stór útlendsk vinnueind, sum fer at gera sítt til at taka føroyingar út í heimin og tekur heimin til Føroya?

Ongan útlending á okkara libera marknað

Men í samrøðunum við politikararnar í Sosialinum, er tað ræðandi at síggja slóðina aftur til samfelagskorrúptiva hugburðin frá áttatiárunum. Tveir politikarar leggja málið soleiðis fram, at teir vilja hava bankasøluna framda á hendan hátt, fyri at føroyingar all-

ir skulu fáa eins góðan møguleika at fáa ein bita burturav.

“Føroyingar allir” ella “Føroya fólk” fær bara ágóðan á ein hátt – og tað er um mest møguligt fæst fyri bankan í fríari sølu. Men, verður bankin seldur eftir galdandi leiti, fáa nakrir privatir

kapitalsterkir føroyskir grunnar ein møguleika at skora upphæddir í fleirfalda miljónklassanum, meðan ein vælbjálvað miðalstætt við pengum á kistubotninum fær hinar vælkendu silvur-pengarnar fyri at verða eiðsvorin. Fyri at vera tigandi